

Ὁ ἐν τῇ κέντρῳ τοῦ ἐσωτερικοῦ περιβόλου ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου ἀνεγερθεὶς πρὸς τιμὴν τῆς Ὑ. Θεοτόκου ναὸς μετρίου μεγέθους ἔχει σχῆμα σταυροῦ, εἶναι δὲ οἰκοδομημένος ἐκ πορφυρίτου λίθου ἐντέχνως ἐξεργασμένου, φαίνεται δὲ ὅτι ὁ ἐσωτερικὸς διάκοσμος ἦτο πολυτελέστατος καὶ καλλιτεχνικώτατος, ἰδίως δὲ ἄξια θαυμασμοῦ ἦσαν τὰ μωσαϊκὰ τοῦ θόλου καὶ τῶν τοίχων τοῦ ἱεροῦ ναοῦ. Ἀτυχῶς ἡ πάροδος τοῦ χρόνου, ἀλλ' ἰδίως ὁ ὑπὸ τῶν ἀγρίων ὀρδῶν τῶν Τούρκων ἐμπρησμός τῆς Μονῆς κατὰ τὴν φοβερὰν καταστροφὴν τῆς Χίου τῇ 1822 καὶ οἱ τρομεροὶ σεισμοὶ τοῦ ἔτους 1881 ἠφάνισαν σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἀριστουργήματα, καὶ δὲν ἀπέμειναν εἰμὴ ἐλάχιστα μόνον ἵχνη τῶν ἀληθῶς ἐξόχων ἐκείνων ψηφιδωτῶν, τὰ ὅποια κατεκόσμου τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ. Ἐνθυμούμαι ὅποιαν ἔκτακτον ἐντύπωσιν μοι ἐπροξένησεν ἡ σωζομένη εὐτυχῶς ἀκεραία ἐκ μωσαϊκοῦ εἰκὼν τοῦ Ἀγ. Θεοδοσίου διὰ τὴν ὑπέροχον ἐκφρασιν τοῦ ἱεροῦ προσώπου καὶ τὴν ἀπαράμιλλον λεπτότητα τῆς τέχνης.

Ἀντικρὺ τοῦ ὑπερυψήλου κωδωνοστασίου, ὅπερ ἔφερε τέσσαρας μεγάλους κώδωνας καὶ μέγα ὥρολόγιον, ὑπάρχει τράπεζα ἐκ πορφυροῦ μαρμάρου καὶ δεξαμενὴ, τῆς ὁποίας ὁ θόλος στηρίζεται εἰς ὀκτὼ μαρμαρίνους στήλας. Μεθ' ὅλας τὰς δηώσεις καὶ τὰς καταστροφάς ὁ πλοῦτος τῆς Νέας Μονῆς εἰς πολυελαίους, κανδυλάς, σταυροὺς, ἄμφια, καὶ λοιπὰ ἱερὰ σκεύη εἶναι ὄντως μέγας καὶ ἀξιοθαύμαστος.

Τὴν ἐπιούσαν μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐξεδράμομεν εἰς τὴν ἡμίσειαν καὶ πλέον ὥραν ὑψηλότερα κειμένην Μονὴν τῶν Ἀγίων Πατέρων ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ ὄρους Αἵπου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνευρίσκονται ἔτι τὰ ἵχνη τῶν ἐλληνικῶν ὁδῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐξεδιώχθησαν καὶ οἱ τελευταῖοι Τούρκοι ἀπὸ τῆς μυροβόλου Χίου, ἐπα-νελθούσης ἐλευθέρως πλέον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

(1917)

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ Σ. ΚΑΡΑΒΙΑΣ

## ΕΓΚΑΡΤΕΡΗΣΗ

— *Ψεῖρε, στοχαστικὴ ψυχὴ, στήν ἄπληρη τὴ Μοῖρα  
χωρὶς καμμιὰν ἀντίσταση ποῦ θάναί μάταιη τώρα.  
Στάχτη, καπνὸς τὰ ὀνειράτα. Πέραν τῆς ζωῆς τὴ θύρα  
κι' ἀδάκρυτη τράβα μακριὰ σιτὴ θλιβερὴ τὴ χώρα.  
Ἔτοι, χωρὶς παράπονο κρυφὸ ἢ ὀργῆς βλαστήμια,  
εἶναι θεία χάρη ὁ πόνος σου στοῦ κόσμου τὴν ἀσκήμια.*

('Αθήνα Ἀπριλῆς 1914)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ